

BRATRSTVO

EVANGELICKÝ ČASOPIS PRO MLÁDEŽ roč. 48/2007

2

DO NAHA!

Ztráty a nálezy | Diverzanti v Bělorusku | Výdech a nádech (naposledy?)

Úvodník — Pornostar se oblékla pro Playboy	Luboš Kratochvíl	2
Biblická úvaha — Pryč od Hospodína	Aleš Mostecký	4
Téma — Do naha !		
• Do naha. Aha?	Jan Zbytovský	5
• Nahé tělo, nahá duše	Samuel Titěra	7
• Náznaky a výchova bez pruderie	Irena Škeříková	7
• Anketa		8
• Bible a nahota	Jan Keřkovský	9
• O zakletých princeznách	Eva Babáčková	10
Ekooko — Nádech a výdech (naposledy?)	Marek Drápal	11
Jak to chodí u sousedů — Mládež v „céběčku“	Aleš Mostecký	12
Soutěž — Církev je ženského rodu	Tomáš Groll	13
Zpráva — SCUUK evangelické mládeže Helldorado	Eliáš Molnár	14
Instantní programy	Medková, Junová	
Zprávy — Báječný bál	Marie Jelínková	19
Pařby bez PC — Bang, Namcato, Duel a další	Tomáš Groll	20
Zprávy — Silver párty 2006	Martina Černá	21
Rozhovor — Diverzanti v Bělorusku	Olcha Ferjenčíková	22
Rozhovor — Tady „ kulturní barbar“	Tomáš Jun	24
Cestopis — Intelektuální centrum, kde lišky dávají ...	Tomáš Groll	26
Recenze — Skleněné perly švédského náhrdelníku	Klára Schneiderová	28
Recenze — Utajený	Olcha Ferjenčíková	28
Recenze — Ženy z fary	Jan Hrudka	29
SMS recenze		29
Obrazy ze života Ježíše — Ztráty a nálezy	Pavel Prejda	30
Zpráva — Ďáblovy obrázky v kostele	Mikuláš Vymětal	30
Autor obálky Štěpán Bartošek		

PORNOSTAR SE OBLÉKLA PRO PLAYBOY

Luboš Kratochvíl

ÚVODNÍK

Marnost nad marnostmi a všechno marnost jest, chce se mi zvolat. A největší marnost je boj s nahotou. Může vás svést, ale proti ní nesvedete v podstatě nic. To není jen konstatování omelet pravdy, i když vám to tak možná přijde.

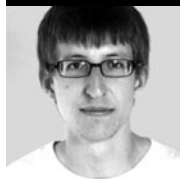
Jako zaměstnanec jednoho velkého internetového deníku vím, o čem mluvím.

Můžeme se ve zpravodajství snažit sebevíc. Treba první přinést zprávu o tom, který politik rezignoval a kterého zase uplatili. Lidi taky vždycky hodně zajímá, kde zrovna v Česku řadí vichřice a jestli jim vezme střechu. Není to ale nic platné, když proti tomu naše bulvární

sekce vydá článek s titulkem : „Miss ukázala všechno!“ Stačí přidat pár fotek a čtenost násobně vyšší je zaručena.

Zvláštní přitom je, že opačně to nefunguje. Nebo už jste viděli někde reklamu s titulkem: „Pornostar se oblékla pro Playboy! Čtete v zítřejším čísle!“? Vidět tu paní někdy oblečenou je přitom skoro zázrak.

Ještěže Bratrstvo na prodaný náklad zas tolik hledět nemusí. Přesto vás vyzýváme: Pílně čtěte, nebo budeme muset příště otisknout nahé farářské pexeso. A to bych sobě ani vám opravdu nepřál. ■

Christian Knorr von Rosenroth
(1636-1689)

Kruh

Jestliže rozčtvrtíš své srdce a pak v mžiku
čtverý cíp odkrojíš dle toho úhelníku,
jenž zná jen přímku, věz, že tehdy Boží Duch
je snadno roztáhne, ihned a bez meškání,
přemocným puzením rozšíří jeho strany
a, dokonalé již, je změni v čistý kruh.

(Duchovní obřizka srdce, přel. Jiří Pelán)

Ale Jonáš vstal, aby uprchl do Taršíše, pryč od Hospodina. Sestoupil do Jafy a vyhledal loď, která plula do Taršíše. Zaplatil za cestu a vstoupil na loď, aby se s nimi pravil do Taršíše, pryč od Hospodina. (Jon 1,3)

Boží slovo chce Jonáše nasměrovat do Ninive. Ale Jonášovi se právě tam nechce. Tvá vůle, Pane, není mou. Jak já chci, a ne jak ty chceš, tak se staň! Aspoň tady na zemi se my lidé řižujeme podle sebe. Jonáš odmítá Boží zavolání a jde si po svém. To není reakce hodná proroka. To není dokonce odpovídající jednání pro jakéhokoli člověka, poslat takhle k šípku svého Stvořitele i s jeho vůlí. Ale v bibli se o tom nejednou píše, protože tak jednáme.

„Jeden lístek lodí z Jafy do Taršíše, prosím. Kolik to bude stát? Hm, ano, tak tady to máte, drobný si nechte. Díky a nashle!“ Jonáš není žádný snilek a mluvkva. Co si předsevzal, to také udělá. Když už kvůli něčemu vstal, tak se hned zas neposadí, dokud si svou neprosadí. Má silnou vůli. Škoda, že je to jenom svévole.

Ale kde vlastně je ten nebo ta Taršís? Kam Jonáš jede? Myslel si, že tam na něj Hospodin bude krátký? Že už nebude spadat pod Boží pravomoc? Pro odpověď schovejte mapu, ta vám v hledání moc platná nebude. A zůstaňme u Písma.

Jednak Taršís je „pryč od Hospodina“. Hned dvakrát to zazní v popisu Jonášova útěku. Pryč od jeho slova, pryč od toho, k čemu Bůh volá. Pryč od jeho poslání. Dejte mi s tím pokoj! Od toho dávám ruce pryč. A dále je slovem „taršís“ označován drahokam, jehož název máme přeložen jako chrysolit. A nakonec víme, že šlo o místo, odkud se dováželo stříbro, moc dobré a kvalitní stříbro.

„Promiňte,“ říká Jonáš cílem své cesty, „na nějaké Boží slovo já teď nemám čas. Je tu

moje práce a moje kariéra. Moje povolání a profesní, a s tím úzce spojený platový růst. Uživít rodinu. Splácat leasing na auto. Postavit barák. Nové vybavení domácnosti, LCD televizor ... Opravdu se nezlobte, ale nějakému Božímu slovu a poslání teď opravdu nemohu věnovat svůj vzácný a drahocenný čas. Čas, to jsou totiž, milánkové, peníze.“ A Jonáš už je na palubě lodi, aby nezmeškal vyplutí.

Tak o to mu jde. Vsadil na prachy. Dosadil si je na první a rozhodující místo svého života. Je jasné, že nelze sloužit dvěma pánům. Rozhodl se, jak se rozhodl, a dal v povolání u Hospodina výpověď. Jde od něj pryč, do jiné firmy. Jde za „lepší“ a nastupuje u Taršíše.

Jenže takhle prostě a idylicky jako běžnou změnu zaměstnání to bible nepodává. Jonáš doslova uprchl. Nemohl odejít jen tak, slušně. Když chtěl pryč, pak jedině tak, že se z něj stane uprchlík. Tedy člověk, který opustil často to nejvzácnější, co měl. Člověk, který za sebou nechal svůj domov, své kořeny. Člověk, který ztratil na určitém místě smysl svého života a nevidí tam pro sebe už vůbec žádnou budoucnost. Právě tak se rozchází Jonáš s Hospodinem. Čeká pro svůj život pevnou jistotu ve finančním zajištění, ale stává se z něj uprchlík se vši dramaticitostí, kterou to slovo v sobě skrývá. Uprchlík z pravé lidskosti poslušně Božího volání. Uprchlík ze vztahu k Bohu. ■

DO NAHA. AHA?

Jan Zbytovský

Žádní falešní sobi

Oblast lidské sexuality je zatížena horami předsudků a desinformací. Jedním z důvodů je fakt, že naše zkušenosti se sexuálními prožitky a chováním jsou převážně jen subjektivní povahy. Snahy po získávání objektivnějších znalostí o lidském sexuálním chování se datují teprve od druhé poloviny 20. století.

Zakladatel moderní sexuologie, americký biolog a zoolog Alfred Kinsey, si troufl svá pozorování sexuálního chování činit nejprve na opičkách v jihoamerických pralesích. Když se osměloval dále a začal v 50. letech organizovat výzkum lidského sexuálního chování, smetla ho vlna nenávisti a pokrytecké zášti puritánské společnosti. Naštěstí to neodradilo další přírodovědce a lékaře od shromažďování objektivních poznatků o přirozeném a normálním lidském sexuálním chování. Nikdo nemůže popřít, že se jedná o jedny z nejdůležitějších lidských projevů, bez nichž bychom nebyli na světě ani jako jednotlivci ani jako společnost.

Neměli bychom si o sexualitě (potažmo nahotě a erotice) lhát a měli bychom být otevřená upřímní tím spíše, že jsme křesťané, zvláště evangelíci a navíc reformovaní (a reformující). Tak – a žádní falešní sobi!

Vztah k vlastnímu tělu

Je zcela přirozené, že nás sexualita zajímá a přitahuje. Odmalička. To je vrozený pud, který máme společný s našimi živočišnými předky. Lišíme se však tím, že nám není vrozené instinktivní sexuální chování. Lidé se musí sexuálnímu chování učit v průběhu (celého!) života. A ruku na srdce, když si uvědomíme, kdy, kde a jak jsme se svému sexuálnímu chování učili, nebo spíše

neučili, výsledek našeho rozpomínání je tristní, v lepším případě úsměvný. Učíme se mu totiž nahodile, intuitivně a zprostředkovaně, „na ulici“... Mnozí se pak potýkají s následky špatného učení nebo neučení po celý život.

Základním problémem učení je, že musíme vždycky začít nejprve u sebe. V otázce sexuality jde tedy na počátku o postoj a vztah k vlastnímu tělu a nahotě, teprve potom o postoj a vztah k ostatním.

Vždycky jde o okolnosti!

Naše tělesnost a nahota je zcela přirozená. Narodili jsme se nazí a tak i zemřeme. Měli bychom se naučit, abychom se nazí cítili uvolněně, svobodně a přirozeně. To jest: jako po narození! Bude vždy záležet hodně na okolnostech. Nahota je přirozená, je-li adekvátní. Okolnosti jsou často určovány lidskou kulturou, historickým obdobím a často i módou. Nahota sama o sobě v adekvátní situaci nikoho neohrožuje a neu-

ráží a naopak navozuje příjemné prožitky a pročištuje a zlidštuje mezilidské vztahy a komunikaci. Ovšem, pouze v případě, že ji takto vnímáme a nepřístupujeme k ní s deformovaným, předsudečným a pošpi-něným postojem. A tato zásada se týká celé oblasti sexuality.

Asexuální nahota

Téma sexuality, včetně nahoty, je dnes zneužíváno komercí. Časem zvykneme a nevnímáme nahotiny, které na nás exponují své vnady z různých koutů. Taková nahota je v podstatě asexuální. Nejhorší na tom však je, že někde v našem nevědomí se všechno co vnímáme, ukládá a později „nevědomky“ ovlivňuje naši psychiku i jednání (viz práce kolegy psychiatra Sigmunda Freuda z první poloviny 20. století). Sexuologům přitom nejvíce vadí, že nás tyto podprahové podněty mohou „alergizovat“. A tak vzniká často zvláštní kombinace otrlosti a přecitlivělosti. A protože nejvnmávější na takové vjemy jsou mladiství, projevuje se tento mechanismus více u nich. Ti starší si prostě zanádaávají, zamoralizují nebo jen mávnou rukou a zůstanou stejní, protože jejich postoje se vytvářely v dětství a dospívání.

Na druhou stranu víme, že například Sixtinská kapele je vyzdobena spoustou nahých lidských postav a pohoršovat se nad tím mohou snad jen zcela beznadějní puritáni.

Stejně jako nahota sama o sobě není škodlivá a nemravná, není ani sexualita, sama o sobě, škodlivá a nemravná. Znovu: ty okolnosti!

Lidé se patrně od jiných zvířat liší mj. tím, že kromě jakéhosi prvosignálního sexu za účelem udržení rodu, vyvinuli erotiku. Erotika je uvědomovaná sexualita, resp. uvědomování si očekávané sexuality. Mělo by být naším důležitým úkolem, abychom celý život pracovali na kultivaci své erotiky, svého uvědomělého chování (včetně myšlení). Připomínám: člověk se celý život učí

a lidské sexuální chování (včetně myšlení) je naučené!

Muži, ženy a pozitivní přizvukování

Náš postoj k sexu, nahotě a erotice se bude mj. lišit podle příslušnosti k pohlaví. Je zde tzv. genderová odlišnost. Osobně bych však tento faktor příliš nepřeceňoval.

Děvčata si volí objekt svého zájmu často sama. Vyšlou signály a chlapani na ně později zareagují. Jsou však udržováni v přesvědčení o své aktivitě. Takové chování je určeno jednak biologicky, ale i sociálně.

Příroda nějak zařídila, že sexuální chování živočichů, včetně lidí, je nápadně předimenzováno. Máme v průměru necelé dvě děti na jeden pár. Stačily by tedy necelé dva pohlavní styky, abychom splnili svou rodovou úlohu. Nikoliv však rodičovskou. Podle dnešních vědeckých poznatků je to proto, abychom vytvořili a hlavně udržovali existenci rodičovského páru, nutného k výchově lidských mláďat. Sexualita pak tedy slouží k vytváření „pozitivního emocionálního přizvukování“, které je tím pravným tmelem vztahu mezi mužem a ženou. Musíme si uvědomit, že vztah mezi mužem a ženou je ve svých základech sexuální povahy. A je známo i z jiných oblastí lidské činnosti, že když jsou špatné základy čehokoli, stavba spadne.

Závěrem:

1. Nezapomínejme, že lidské sexuální chování je naučené, včetně našeho.
2. Nenechme se vláčet nežádoucími okolními vlivy a módami.
3. Buďme přirození, přitom ale kultivujme sebe, svoje sexuální chování a svůj vztah.
4. Budujme pevné a hluboké základy našeho rodičovství. ■

MUDr. Jan ZBYTOVSKÝ, lékař - sexuolog, psychiatr a psychoterapeut. Přednáší lékařskou sexologii na Lékařské fakultě UK v Hradci Králové. Soudní znalec v oborech sexuologie a psychiatrie.

Sama o sobě je nahota neutrální; pro mne často dobrá a krásná. Sama o sobě: tedy bez kontextu podnebí, společenských norem, náboženství a konkrétní situace. Na mnoha místech Země se lidé neoblékají, není-li nutná ochrana proti chladu, zranění či nečistotě. Jiných důvodů k oblékání je málo.

Věřím, že Bůh při tvoření k obrazu Svému jistě s krásou počítal. Možná i proto je můj pocit z nahoty (vlastní i cizí) v základě dobrý. Také proto, že může znamenat určitý vzdor. To vysvětlím blíže: zlobí mě, v jak pokrývajícím (pokryteckém) a uzavřeném světě žijeme. Ochota lidí okolo mne ke sdílení soukromí – příběhů, radostí, dilemat i trablů – je velice nízká. Ten pocit mám ze života za tenkými stěnami a zamčenými dveřmi maloměstského paneláku, ale i ze svých kolegů a kamarádů.

V naší kultuře je pro člověka jeho nahota chtě nechtě celkem intimní věcí. A tak může být moment, kdy ji pro vás někdo odhalí, sváteční. Podobně jako je svátkem, když mi někdo na otázku „jak se máš?“ řekne více než „dobře“ a poví mi o tom, na co se těší, nad čím přemýšlí a co ho zrovna v duchu zaměstnává či trápí. Když je k tomu vhodná

chvilě, je to skutečně vzrušující, protože jsme si najednou jako lidé velice blízcí ve své velikosti, křehkosti, půvabu i směšnosti. *Pozvat někoho domů*, doslova či obrazně, je velká věc. Je třeba si toho vážit, užít si to, a být opatrný, na sebe i na druhého.

Pokud se na mne odněkud špulí a šklebí fotka nahé pani jen s úmyslem mne provokovat, nebo lépe přimět ke koupi čehosi, je to jako když mě svými záležitostmi obtěžuje nachmelený žebrák ve vlaku. Když krásný člověk a umělec v obrazech nahého těla společně zachytí nespoutaný moment štěstí, úcty, obdivu a lásky, nelze než se tiše radovat a nechat se unést. Jsem pro takový požitek v podstatě kdekoli a kdykoli. ■

Nahota a sex nejsou něčím nemravným. Myslím, že je potřeba se učit dívat na akty, fotografie nahých lidských těl, které jsou tvořeny s uměleckým citem, vkusem a se smyslem pro určité tajemno (např. Kuščynského fotografie). Stejně pak ve filmech, je možno zvolit takové záběry, které dávají tušit, že milenci se spolu pomilují, a přesto nejsou vidět ani detaily, ani sexuální agrese. Věci se dají vyjádřit náznakem, stínovou a podobně, a přitom mohou vypovídat o stejné věci, a jsem přesvědčena, že dokonce poctivěji

než jakýkoli detailní záznam soulože. Jde o jakousi míru, hranici cudnosti, kterou by měl v sobě mít každý člověk.

Určitě v této věci hraje velkou roli rodičovský přístup. Budou-li rodiče příliš prudérní a konzervativní v oblasti sexu a nahoty, může se také lehce stát, že z jejich dětí vyrostou buď grázlové, kteří se budou chovat jako „urvaní ze řetězu“, anebo totálně zakomplexovaní jedinci, kteří nikdy nebudou schopni navázat hluboký a krásný partnerský vztah. ■

KDY PŘESTÁVÁ BÝT NAHOTA KRÁSNOU?

Mikuláš Vymětal,
pražský farář pro
mládež, 35 let

V uměleckém
zobrazení: Když kromě erotického
aspektu nahoty zbyde jen kýč.
U druhého člověka: Když v pohledu
na něj chybí intimita a láska.

Majka Horníková,
prodejkyň časopisu
NP, který pomáhá
lidem v nouzi, 46 let

Když to vidím v časákách, v novinách,
neni to hezký. Když to viděj děti, neni
to hezký. Je to nesoudný - neni to
vono.

Včelka Mája,
dělnice, 95 let

V mém případě nikdy.
Lítám si po louce „jak
mě pánbůh stvořil“ zcela běžně.

Jaromír Plíšek,
velvyslanec ČR
v Maďarsku, 52 let

Když je prázdná,
sprostá, komerční, konzumní, a také
tehdy, když je důsledkem chudoby,
různých masakrů apod. Skutečně
krásná je vlastně asi jen v kontextu
nějakého opravdového vztahu nebo
opravdového umění.

Jaroslav Hutka,
hudebník, 59 let

Nahota je krásná
vždycky, spíš je otázka,
kdy začíná být nevhodná a z jakého
důvodu. Kdy se stává zranitelností,
ponižením, zneužitím, vydíráním,
záměrným obrazem ubohosti, kdy
přestává být tím nejpřirozenějším
stavem člověka.

Martin Čech,
ředitel Ústředí
Evangelické akademie,
42 let

Jestliže je vynucená, prodejná, bez
lásky, zneužitá, bez vtipu, uřvaná,...
Ale hlavně a povětšinou je krásná,
bože tak krásná.

Eva Erbenová,
spisovatelka, 76 let

Vulgární reklamy
a urážlivé používání
ženského těla na plakátech mě
pobuňují. V Izraeli tomu pobožná
část společnosti bránila a dnes už
skoro nikde nejsou. Nahota v umění
je krásná na správném místě a ve
správný čas. Lidské tělo beru jako
život a jako takové jej respektuji.

Petr Brodský,
potulný kazatel ČCE,
59 let

1. Když zhasne
elektrika.
2. Ale vážně:
nahota je krásnou, když bývá občas
i cudně zahalená.

Tomáš 22:	Když je to chlap.
Matěj 24:	Když se vymkne estetickým normám.
Eliáš 18:	Záleží na tom, či nahota (například můj táta po ránu v trenkách opravdu krása není).
Heine 19:	Když nabourám do billboardu s odhalenou kráskou.
Noemi 22 :	Přesně ve chvíli, kdy se z fešné modelky vyloupne rozcapená modelína. Taková, do které si každý může plácnout a tvarovat ji podle svého.
Petr 15:	Když jde o krásu malých děvčat. To je pak fakt hnusný! :-(
Marta 55:	Nahota přestává být krásnou, když se ukazuje ve vší své nahotě. Víc jí sluší trochu tajemství.

Otázka příště: „ Kdy jste překročili zákon a proč?“ Odpovědi pošlete na adresu: bratrstvo@evangnet.cz s předmětem VOX POPULI do 5. 3 . 2007.

... NAHOTA

Jan Keřkovský

Vidíte-li v taxíku nebo někde fotky nahých slečen, obvykle nejde o oslavu Božího stvoření: asi tam jsou ty obrázky z jiného důvodu. Něco je na nahotě špatného. “Neslušné části těla zahalujeme, jak to ty slušné nepotřebují,” píše apoštol Pavel v 1 K 12. Co všechno zahalovat a nakolik, to trochu závisí na společenských zvyklostech (slušnost velí zakrýt si i pusu při zívání, ale to apoštol asi nemyslel). Asi Pavlovi rozumíme. Když Michelangelovi papež zakazoval malovat lidi neoblečené, mělo to podobné důvody - nahotu měl za nepatřičnou, neslušnou.

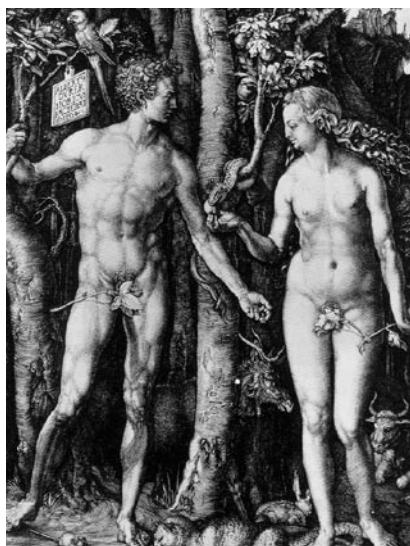
Oba dva byli nazí, člověk i jeho žena, ale nestyděli se, říká se na začátku bible (Gn 2,25). Tak vída, Michelangelo si nevymýšlel, nahota je v pořádku. “Jak nás Pán Bůh stvořil,” říkává se přece, ne? A když nás tak stvořil, asi to tak bylo dobře.

Jenže pak se do toho připlctl ten ničema, co lidem plete hlavu (Gn 3). V tom vyprávění se mu říká had (a jinde zase drak nebo mu říkejte, jak chcete): ten ničema, co nám poplete hlavu a my chceme mít pravomoc a možnosti rovnou jako Bůh (mně je dovoleno vše, a jestli to Bůh chtěl jinak, tak o tom teď taky rozhoduju já!). Poznali, že jsou nazí. Spletli si sukýnky z fíkového listí, protože bezbran-

ná nahota ztratila dosavadní čistotu (tak jako oni sami).

A tak naši církevní předkové koukali na nahotu (a jaksi samosebou i na sex) skrz prsty. Ale v nahotě (a samosebou v sexu) chyba není. Chyba bude jinde, u toho všiváka, co ponouká k bohorovnosti a špinavostem - a tak snadno nás nachytá na něco, co je silnější než my, všimli jste si?

A ještě jeden biblický naháč: jakýsi mladík se při Ježíšově zatčení vytrhl strážím, šaty jim nechal v ruce a utekl nahý pryč (Mk 14,51n). Snad nenastydli. ■

O ZAKLETÝCH PRINCEZNÁCH

Eva Babáčková

LITERÁRNÍ
ILUSTRACE

Tu noc měl Chlapec plnou hlavu myšlenek. Ani si neuvědomoval, jak dlouho už bezcílně bloumá ulicemi. Bylo mu teprve 17, ale i přesto znal v téhle čtvrti každý kout. Tedy znával. Dnes se všechno zdálo být jiné, výlohy najednou vypadaly špinavější, neony zašlejší, v odpadcích v postranních uličkách hodovaly krysy.

I on byl dnes jiný. Někde uvnitř ho cosi hrálo jako žhavý uhlík, on ale ne a ne přijít na to, proč a kdy se ta změna stala.

Zastavil se před zadním vchodem do svého oblíbeného podniku. Vždycky chodil tudy, předem nesměl. Na svůj věk byl vyspělý a navíc ještě moc krásný chlapec, proto neměl problém najít si zde spoustu přítelkyň. On obdivoval jejich krásu a ony zase jeho čistotu. Dnes se mu ale nechtělo dovnitř, najednou nevěděl, proč by tam měl chodit...

Nakonec ale přece jen vstoupil. Prošel chodbou pro personál a zamířil k pokojíkům dívek. Z baru bylo slyšet potlesk a výskot. Chlapec hádal, že dnes nejspíš tančí Zrz-

ka. Jindy by se rozběhl podívat se na tu nejkrásnější z tanečnic, ale dnes ne. Měla ty nejzářivější vlasy, nejsvůdnější pohled a nejdokonalejší postavu, ale... To všechno přece už viděl mnohokrát. A jinak už Zrzka neměla nic, co by chlapce ještě zajímalo. Tmavovláska právě vycházela ze svého pokojíku. Usmála se na Chlapce a objala ho. I s vrstvou líčidel vypadala jako vybledlý obrázek. Chtěla se s Chlapcem potěšit, ale on dnes neměl na nic takového ani pomyslení. Přišly i ostatní dívky a všechny se chtěly s Chlapcem alespoň obejmout.

Jedna z nich ho políbila na tvář a vtom si Chlapec všechno uvědomil... Vzpomněl si na ráno. Vzpomněl si na oči, které nebyly ani tak svůdné, jako upřímné a jiskřivé. Vzpomněl si na pihovatý a trochu velký nos. Té dívky by si nikdy ani nevšiml, kdyby nerozsypala nákup. Usmála se, když jí ho pomáhal sbírat. Odešel z baru. Dokonce i trochu práskl dveřmi.

Co myslíte, děti, už se tam nikdy nevrátí? ■

Nahota, erotika, sex ...koření života! Já ale raději stavím na víře, lásce k bližnímu, přátelství, důvěře a porozumění. Není to asi sexy. Ale už jsem prostě taková.

Na začátku prosince 1952 se v Londýně silně ochladilo a na město padla mlha, což není nic neobvyklého. Avšak díky bezvětří se z tisíců komínů a výfuků namíchala dokonalá smrtící omáčka. Smog byl tak hustý, že v kinech nebylo vidět na plátno a v divadlech na jeviště. Jen od pátého do devátého prosince 1952 zemřelo přes 4000 lidí. Celkově na následky tzv. „Velkého smogu“ zemřelo přes 12000 lidí.

I u nás se běžně setkáváme s obdobnou situací, byť ne v takovém měřítku. Statistika bohužel hovoří jasně: Je-li jeden den smog, druhý den jsou plné čekárny u lékaře a v pohřebních kancelářích zvoní telefon od rána do večera. Za tímto jednoduchým pravidlem stojí hned celá řada látek znečišťujících ovzduší. Podívejme se teď detailněji alespoň na několik z nich:

* Oxidy dusíku - drážděním sliznice způsobují snižování odolnosti vůči virovým onemocněním, bronchitidě a zápalu plic. Nebezpečné pro lidské zdraví jsou už velmi malé koncentrace, jestliže působí po dobu delší než 30 minut. Oxidy dusíku stojí rovněž za vznikem kyselého aerosolu a přízemního ozónu.

* Oxid uhelnatý - se váže mnohem silněji na hemoglobin než kyslík a tak v nižších koncentracích způsobuje zpomalování reflexů či bolesti hlavy, ve vyšších koncentracích pak vede k udušení.

* Oxidy síry - vedle dráždění sliznic mají největší podíl na tvorbě kyselého aerosolu sestávajícího především z kyseliny sírové. Vdechováním kyselého aerosolu dochází k dýchacím obtížím, sekundárně pak k různým kardiovaskulárním problémům.

* Polyaromatické uhlovodíky - mohou způsobit ospalost, dráždění očí, kašel, mnoho z nich patří k silným karcinogenům (např. benz(a)pyren).

* Prach - je jedním z nejzákeřnějších škůdců. Nejškodlivější jsou velmi malé částice

o průměru menším než 2,5 mikrometrů (tzv. PM 2,5). Jsou malinké, zato jejich povrch je velký, to jim umožňuje na sebe navázat hodně karcinogenních škodlivin např. výše uvedené polyaromatické uhlovodíky nebo těžké kovy. Projdou hluboko do plic a už je nikdy neopustí.

S postupujícím výzkumem se stále rozšiřuje okruh nemocí a problémů, u kterých je prokázán vliv znečištěného ovzduší. Nejde „jen“ o případný vznik nádorů, ale taky o kardiovaskulární onemocnění. Špinavý vzduch působí rovněž na těhotné ženy, a dokonce i na kvalitu spermií - u jedinců s určitým složením genů může mít nepříznivé účinky na jejich rozmnožování i krátkodobý pobyt v prostředí s vysoce znečištěným ovzduším.

Znečištění ovzduší není dnes zdaleka jen problémem měst, kde za znečištěním ze 70% stojí přebujelá automobilová doprava. Velké koncentrace škodlivin byly naměřeny i na vesnicích, kde prožívá renesanci pálení uhlí.

Pokud to lze, omezte, zejména při inverzi, cestování autem. Koupě moderního ekologického kotle se vyplatí vždy, člověk si vlastně kupuje čistý vzduch ve svém okolí. Topení uhlím patří minulosti, pokud chcete ušetřit, topte dřevem. Topí-li někdo ve vašem okolí plasty, olejem či jinými odpady, které produkují silné karcinogeny, neváhejte kontaktovat obecní úřad či rovnou policii. Zákon je plně na vaší straně. ■

MLÁDEŽ V „CĚBĚČKU“

Aleš Mostecký

JAK TO
CHODÍ
U SOUSEDŮ

Podle oficiálních webových stránek mládeže Církve bratrské (<http://cb.cz/mladez>) funguje v současnosti 64 mládeží při 62 sborech. Tento na první pohled podivný nepoměr je dán tím, že některé samostatné mládeže jsou také ve stanicích sborů (místa s živým církevním provozem mimo centrum sboru), naopak v několika málo sborech mládež chybí. Některé, povětšinou moravské a slezské, mládeže mají i své speciální názvy, jako např. Koinónia (Havířov), Kairos (Frýdek-Místek), Ratolest (Brno), Filadelfia (Český Těšín), Wembloud Club (Letovice), MLADESH (Hradec Králové) a další.

Věkovou hranicí pro vstup do mládeže je 15 let, do té doby patří člověk do dorostu, ovšem i zde existují výjimky. Třeba když máte staršího sourozence nebo kamarády v mládeži. Nebo může hrát roli (ne)zralost konkrétní osoby, a pak jste v mládeži dřív anebo si musíte nějaký čas ještě počkat.

Podoba setkání mládeže vždy záleží na místních, aneb „jaký si to uděláš, takový to máš“. Není žádný platný předpis, jak by setkání mělo vypadat. A tak aspoň jeden konkrétní příklad. Lukáš Kubart popisuje své zkušenosti z mládeže CB v Havířově: „Schůzky jsou jednou týdně odpoledne od 17.00 hodin ve sborovém domě CB. Začíná se vesměs chválami z mládežnických zpěvníků, nebo je text písně na fólii a promítá se z meotaru. Tak asi po dvaceti minutách přijdou na řadu hry, ty trvají přibližně půl hodiny. Mezi hrami mívá někdo svědectví, nějaký zážitek s Bohem z minulého týdne. Po hrách následuje duchovní prográmek, ten mívá většinou někdo z týmu vedoucích a zahajuje se a končí modlitbami. A pak zdlábneme občerstvení, které holky v průběhu mládeže nachystají. Do osmi až do devíti pak ‚kecáme‘ nebo neorganizované hrajeme nějaké hry.“

Když jsem Lukáše a také Martina Tabača-

na, vikáře sboru CB v Třebíči, požádal, aby zkusili určit důležitost jednotlivých částí programu setkání mládeže, nezávisle na sobě se shodli, že nejdůležitější je biblický výklad (alias duchovní prográmek v Lukášově popisu) s diskusí o duchovních otázkách. V těsném závěsu pak jsou modlitby a zpěv chval. To by při setkání „cěběčkářské“ mládeže nemělo chybět.

Velmi sympatické je to, že program bývá dílem více lidí. „Příprava programu závisí určitě na složení skupiny, ale pokud jde o ‚zralé‘ křesťany, věřím, že program nebude doménou kazatele, ale minimálně jakéhosi ‚týmu‘ vedení - mladšovstva či širší základny,“ potvrzuje Martin Tabačan. Ale co když právě v tom podstatném, v biblickém výkladu někdo tak říkajíc ujede? I na to se podle Martina pamatuje: „Vždy panuje jakýsi dohled nad tím, co se říká nebo neříká. Není to korekce předem, ale spíš během programu, pokud je to třeba.“

K pravidelným akcím mládeže patří i „víkendovky“. Jak sám název napovídá, jde o společně strávenou dobu od pátečního odpoledne do neděle. Jejich náměty mají na první pohled někdy dost málo společného s biblickou tematikou, ať jde o filmy

jako Shrek, Matrix, či jinak roztomilý seriál Pat a Mat, nebo o knihy Hobit a Pán prstenů, Letopisy Narnie aj. Hledání duchovních hodnot v současných kulturních dílech a také jejich konfrontace s Písmem v sobě ale spojuje to, co mladé zajímá, s tím, co je důležité. Tak například o prvním lednovém víkendů proběhlo v České Třebové setkání s titulem „Oslava narozenin pana Tolkienu“. A vskutku pozvánka na tuto víkendovku mi zněla poněkud elfsky.

Jednou z častých prázdninových aktivit mládeže v CB je English Camp s rodilými mluvčími většinou z USA. Tedy tábor s výukou angličtiny. Učení se jazyku je ve dvou blocích věnováno celé dopoledne. Odpoledne bývá klid a sportování, v podvečer pak diskuse, scénky, přednášky - a to vše

samozřejmě v angličtině, i když pro začátečníky bývá i překlad. Taková akce může mít kromě vylepšení jazykových znalostí i další vedlejší efekty. Ještě jednou dejme vzpomenout Lukášovi na jeho havířovské životní období: „V Havířově bylo i mnoho mládežníků, kteří chodili ještě na základní školu. To bylo ale proto, že hlavní vedoucí mládeže na té škole učil, pozval své žáky na English Camp, a ti se tam spřátelili s mládežníky.“ Lámání ledů mezi těmi, kdo jsou vně a uvnitř, pomocí společně prožitého času a společného zájmu, je jeden z možných způsobů misie.

Také CB pořádá pro svou mládež církevní sjezd. Složení programu je obdobné tomu, co známe z evangelických sjezdů. Nechybí bohoslužby, přednášky, promítání filmu, sportování, prezentace mládeží a jejich činnosti, např. dramatické tvorby, semináře a workshopy. A pak také programy utvářející a posilující zbožnost mládežníků: evangelizační večer, modlitební setkání. Jeden vnější podstatný rozdíl oproti evangelickému sjezdu je ten, že mládež CB si užívá celocírkevního setkání jen jednou za dva roky. ■

*slovníček a seznam zkratk:
céběčko = CB = Církev bratrská*

SOUTĚŽ

CÍRKEV JE ŽENSKÉHO RODU

Tomáš Groll

Možná se Vám to bude zdát překvapivé, ale ČCE je ženskou církví. To neznamena nic špatného – ba naopak. Naše církvíčka je tím krásnější a taky vnímavější. Sice podle evangnetu má ČCE 274 kazatelů a jen 65 kazatelek a navíc v šestičlenné Synodní radě je jedinou ženou synodní kurátorka Mahulena Čejková, přesto mezi příslušníky naší církve je více žen. Při sčítání lidí, domů a bytů v roce 2001 se k ČCE přihlásilo 68075 žen (t. 58,1%) a 49137 mužů. To je dáno i tím, že ženy se dožívají vyššího věku. Jak je tomu tedy u mládeže? Dobrá zpráva pro mladíky; ve věkovém rozmezí 15 – 29 let je

v ČCE o 861 dívek více než chlapců (6915 dívek ku 6054 chlapcům). Na jednoho chlapce tak připadá 1,1422 dívky. To jsou čísla ze sčítání. Ale jak vypadá realita? Třeba ta sjezdová? Soutěžní otázka zní:

Kolik nejvíce dívek připadlo na jednoho chlapce na Sjezdu (nejen) evangelické mládeže od roku 1993?

Své tipy posílejte ve tvaru zaokrouhleném na 4 desetinná místa, např.: 1,1422, nebo 0,8461 na adresu redakce do 15. 3. 2007.

Nejbližší tip vyhrává zpěvník Svítá.

Odpověď na otázku z čísla 1: členové redakční rady váží dohromady 724 kg. ■

Na úvod nás přivítal v tělocvičně mladý pár (M.Špaček+R.Žárský) nějakou tou seznamovací hrou, zamyšlením a celkovým úvodem o bezpečnosti a tak, co všichni známe. Poté jsme se všichni odebrali do blízkého kostela, kde se konal koncert sefardské hudby v rámci mezinárodního festivalu Devět bran. Následoval další program v tělocvičně, kterým nás provedl Pavlík Smejkal a povedl se mu jako sviň. Začal krátkou pobožností a pak nám rozdělil úkoly na motivy biblického příběhu o Josefovi. Jedna skupina sehrála divadlo s naprosto nevídanými výkony. Jen Josefa hrál opravdu pořádný řízek a scéna tahání Josefa ze studny (švédské bedny) se protáhla opravdu na dlouho. Ale to už jsme byli všichni zdechlý, tak jsme šli raději do hajan, abychom se připravili na zítřejší peklo.

V 7:30 byl ranní - jak my vod Hradce říkáme - „buzíček“. Rychle jsme do sebe nacpali snídani a hurá na další program. Trutnovská mládež zahájila den naprosto chaotickou póbou a hned potom nastal grandiózní výstup Lukáše Ondry na téma (jak jinak) „*Odkud se bere zlo*“. Při práci ve skupinách obdržela každá skupina papír s otázkami, na které museli společně najít odpověď. První otázky typu *Napište zápornou pohádkovou/filmovou postavu* byly velice jednoduché. Později

však začalo přituhovat - v naší skupině jsme se pokoušeli najít odpověď na otázku, ke které jsme se dostali tak nějak oklikou (nebyla v zadání) *Jak se může někdo stát dobrým člověkem/křesťanem, když ho k tomu nikdo nevede? Ba právě naopak: jeho prostředí ho ovlivňuje naprosto odlišně*. K odpovědi jsme se nedostali. Po obědě nastala bojovka v trutnovském parku na téma Prusko-rakouská válka. Daleko větší pozornost ale přitáhl první sníh, a tak se všichni v zápalu dětské radosti začali koulovat, shazovat, dělat andělíčky, stavět sněhuláky... To nejhorší mělo přitom teprve přijít - OČISTEC! Rozsáhlá hra, během které na soutěžící družstva čekaly mnohé nástrahy a překážky. Soutěžící měli za úkol chodit po jednotlivých check-pointech. Chtěl bych se zmínit zejména o jednom, kde museli všichni ochutnat tzv. Hellcolu, což byla směs mnoha koření smíchaná s octem, vodou a podobnými neřády (viz foto) - jeden z účastníků pak byl nucen ze soutěže odstoupit, jelikož se dostavily zdravotní potíže. (Varování pro organizátory: berte v úvahu zdravotní stav účastníků!) Ostatní se zkřivenými obličejí pokračovali až k poslednímu check-pointu, kterým bylo nebe. A jelikož nás čas netížil, mohl se, kdo chtěl, vydat na výuku židovských kolo-vých tanců do kostela (opět v rámci Devíti bran). Tance byly opravdu těžké, ale mnozí z nás si z toho udělali klasické pogo a hned to šlo lépe. Následoval film *Hellboy*, čajovna a pak už zase noční „neklid“. V 7:30 buzíček a hurrá do kostela. Po skončení boho jsme se pozdravili hezky po africku jak to my vod Hradce děláme a následovala afterparty nazvaná *Nebeská kavárna*. A co na konec? ... Všichni skončili šťastně doma, v Trutnově během nedělního odpoledne sníh zase roztál a my se těšíme na další shledání. ■

INSTANTNÍ PROGRAMY

ŽALM 6 – SLOVA PROTI BOLESTI

PROGRAM S MEDITACÍ

Marie Medková

pomůcky:

pracovní listy (list obsahuje text žalmu, instrukce a otázky s místem na poznámky), tužky, klidná hudba, tlumené světlo

obsah:

zkušenosti bolesti, deprese v biblických textech, víra bojuje s bolestí, naděje a odvaha

postup:

Program tvoří tři části: samostatné přemýšlení nad textem, rozhovor a modlitba.

1) Pro přemýšlení nad textem je třeba vytvořit příjemné prostředí, např. pomocí klidné hudby, svíček a připravit pro každého účastníka předtištěný pracovní list se zadáním. Účastníci sedí, poslouchají hudbu, přemýšlí a dělají si poznámky do pracovního listu.

2) Jako druhá část následuje rozhovor nad otázkami, které k nám promluvily zkušenostmi bolesti a jejich překonání. Výchozí rozhovor poskytne přemýšlení nad otázkami i samotné otázky. Diskusi směřujte k otázkám: jak do takové situace promlouvá žalm, jakou cestu ukazuje žalmistovo vyznání, jak víra odpovídá na bolest. Ve výstupu diskuse by mělo zaznít, že víra nachází odvahu bojovat s bolestí a drží si naději na možnost změny k lepšímu.

3) Modlitbou na uzavření programu je Žalm 6, který mohli účastníci právě vnitřně uchopit.

Otázky k textu:

Kdy člověka může bolet celé tělo?

Kdy se člověk může cítit děsivě mizerně?

Jaké nemoci může žalmista mít?

Co se mu mohlo přihodit?

Cítil(a) ses někdy jako žalmista?

Cítil(a)s někdy takovou bolest, že se ti chtělo brečet?

Cítil(a)s někdy takovou bolest, že jsi bys radši chtěl(a) umřít?

Jaký vliv má tělesná bolest na lidskou duši?

Souvisí bolest s pocitem upadnutí v nemilost, zavržení?

Vyjadřují slova žalmu pocity, které máš, když pociťuješ velkou bolest?

Jaká slova bys použil(a) ty?

Pomáhají slova v boji s bolestí?

Jak končí žalm?

Jak se žalmista cítí na konci?

Co mu pomáhá vyrovnat se s bolestí, nepřízní?

Doporučená literatura:

BALDERMANN, Ingo. Biblická didaktika. Mlín, 2004. ■

Uváznutí

Pavel Jun

Heart of Gold

Neil Young

h G A D

něk - dy mě ze - mě to - lik stu - dí a ne - be se zdá

4

na do - sah sko - čil jsem vzhů - ru ze - mi jsem ztratil

7 h D G

a na ne - be jsem vů - bec ne - do - sáh ne - be - ne - do - sáh

10

na - ne - be jsem vů - bec

12 D G

ne - do - sáh ne - be ne - do - sáh

15 h A h h

Ref.

me - zi ne - bem ze - mí zůs - tat sám teď vím, že vle - tu mů - že

_____

INSTANTNÍ PROGRAMY

2 18 A h A h

zmrz - nout pták ksmr - ti u - na - ven jen tou - ží spát

21 D

kdo za - chy - tí, za - hře - je za - dý - chá?

2. Včera jsem chtěl zas zajít k tobě
Však uvízl jsem ve dveřích
Nemoh jsem tam, a ani zpátky
/: S dveřmi se točím ve veřejích
Uváz jak v peřejích :/

Ref.

3. A představte si, že jsou vlaky
Co uhání dnem, nocí, krajinou
A vůbec nikde se nezastaví
/: Pak máte vše před nebo za sebou
Všechno za sebou :/

4. Můj pokoj večer se často stává
Útočištěm i vězením
Křeslo a stůl, tiché přítmí
/: zrcadlo můj jediný společník
Zrcadlo společník :/

Ref.

PROFIL OSOBNOSTI

Míriam Junová

Pomůcky: připravené šablony pro vyplnění profilů

Počet osob: maximálně 10 osob (v případě velkých mládeží se rozdělíte na 2-3 skupinky, pokud jste hodně sourodá mládež, můžete hrát i ve větším počtu, ale vyžaduje to silné vedení, aby se všichni poslouchali)

Cíl hry: Tato hra je pokusem zprůhlednit profil zúčastněných, uvědomit si jejich silné stránky, vlastnosti, jejich působení na druhé, a tak odstranit kus cizosti, který je mezi lidmi. Cílem hry je ocenit sám sebe v 16 oblastech a nechat se v nich také ocenit druhými.

Popis hry: Rozdejte každému účastníkovi šablony pro vyplnění „profilů“ (podle počtu účastníků, vyplněný „profil“, ukázka viz níže). Každý vyplňuje „profil“ každého zúčastněného včetně sebe (v případě skupinky o 10 lidech každý vyplní 10 profilů). Pro přehlednost nalevo píšeme jméno „hodnoceného“ a napravo „hodnotícího“ (tedy naše).

V každém „profilu“ je 16 oblastí (samostatný, pohotový, roztržitý, spolehlivý, technický, sportovní, smířlivý, kreativní, empatický, extrovertní, zajímá se o druhé, zajímá se o víru, dobře se vyrovnává s problémy, kulturně založený, smysl pro komunitu, smysl pro humor).

s problémy), které u ostatních hodnotíme. „Profil“ vyplňujeme jako škálu, minimální hodnota 0 (uprostřed kruhu), maximální hodnota 10 (na kraji kruhu). U každého účastníka tak označíme na škále bodem, nakolik mu daná vlastnost odpovídá (podle našeho osobního názoru). Takto vyplníme všechny vlastnosti.

Pro přehlednost můžeme spojit hodnoty jednotlivých kategorií hodnocení. Vznikne „mapa“ – „hvězdice“ (viz ukázka níže).

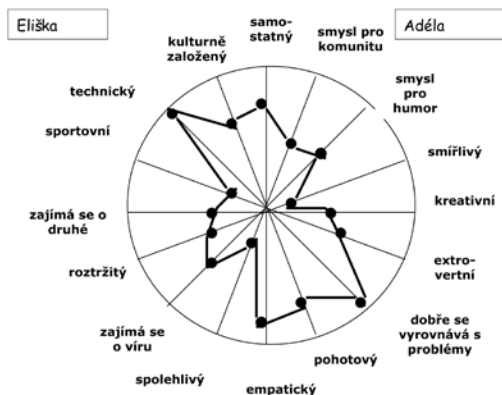
Vybere se osoba, která začne – všichni jí řeknou, jak vyplnili její „profil“ a nakonec ona ukáže, jak vidí sama sebe. Takto se pokračuje dál. Všichni se vyjádří. V kruhu se potom mohou říci reakce na to, jak mě „vidí“ ten, v dalším „kole“ zase ten druhý... Porovnávat s vlastní mapou. Co mě překvapilo?

Přínos hry: Mohou se posouvat naše vlastní hodnocení. To, co nám ostatní říkají, není jen pravda o nás. Je to jen „jak mě vidí“ ten druhý. To, jak mě vidí, říká také něco o něm samotném!

Na co dát pozor: Mohla se objevit hořkost... Musíme ji nyní nechat odplavat, pustit... od-pustit.

Tip: Můžete si hru zahrát na začátku a na konci pobytu. Změnilo se něco? ■

Profil osobnosti

„Jé, Tebe jsem viděla naposledy tady, loni, na bále! Jak žiješ? Už umíš tancovat? Nepošlapeš mi letos nohy?“ „Pošlapu, pošlapu, to víš, že jo!“ „No, to je fuk... Hlavně, že bude sranda!“ A sranda byla. Řeč je totiž o 15. Báječném bále.

Báječný znamená prostě nádherný, skvělý, neobyčejný, okouzující. A bál zase ples, tancování, křepčení, poskakování, pro někoho „super pařba“ atd. Ale ti, kteří se 12. ledna vydali do Prahy na Spojovací, vědí, že pod těmito dvěma slovy se skrývá také příjemná nálada, skvělá hudba, popovídání s prima lidmi nebo barvy červená, žlutá a oranžová. Letošní téma plesu totiž znělo: V žáru barev slunce. A tak se objevovaly slečny v červených šatech, pánové ve žlutých košilích a výjimkou nebyly ani oranžové boty či zářivé čepice.

Krátce po sedmé hodině kapela Funny Dance spustila své první songy. A hráli a hráli, odpočinku málo, tance hodně, jako na správném bále. Jive, chacha, valčík, polka, samba, rumba – nic jim nebylo neznámé. Takže o přestávkách jsme jen taktak popadali dech.

Velmi zajímavou částí byla módní přehlídka Kateřiny Kočkové. A bylo na co se dívat. Krásné modely z ateliéru K plus K předváděly ještě krásnější modelky. Někteří jistě využili i možnosti vyzkoušení či zakoupení modelu. Vyvrcholením plesu byla jak jinak než tombola. A letos opravdu pestrá. Od salámu, přes dřeváky až po výrobky ze Střediska diakonie ve Vlašimi, kam také putoval výtěžek plesu.

Kolem jedné hodiny ranní nastalo loučení, neboť všichni už příjemně unaveni spěchali do svých postýlek či spacáčků. Však tahle noc stála za to!

A tak co na závěr? Nelitujte, že jste na plesu nebyli! Vždyť příští rok se bude konat zase! Takže neváhejte a přijďte si zatančit, popovídat si, seznámit se, prostě a jednoduše řečeno – přijďte se pobavit již na 16. Báječný bál! ■

Výtěžek ze vstupného a sbírky, který činil 17000 Kč, byl zaslán do střediska Diakonie ve Vlašimi. Děkujieme všem, kteří přišli a přispěli.

Kdo jednu okusil, už nepřestane. Bang je karetní hra pro 4 – 7 hráčů z prostředí divokého západu. Jak tomu na Divokém západě bývá, úkolem každého hráče je přežít a pozabíjet své nepřátele. Koho má hráč zabít a s kým má zase spolupracovat se zjistí podle role, kterou si vylosuje na začátku – Šerif (zabít bandity a odpadlíka), Bandita (zabít Šerifa), Pomocník Šerifa (pomáhá Šerifovi), Odpadlík (chce se stát novým Šerifem, musí zabít Šerifa jako posledního a zůstat jako poslední hráč ve hře). Kromě role si hráč vylosuje i postavu – ta mu propůjčuje speciální vlastnosti.

Bang je karetní hra, tzn. hráči drží karty v ruce a některé pokládají na stůl či odhazují a tím je aktivují. Ve hře existuje hodně druhů karet s různými efekty. Vysvětlení pravidel je složitější, než pravidla samotná. Nejlépe se vše člověk naučí při hře. Pomocí karet Bang hráč střílí. Cíl se může vyhnout ztrátě 1 života pomocí dalších určitých karet. Hráči se střídají na tazích, střílí, kryjí se, posilňují se pivem, uvězňují nebo okrádají protihráče, přepadávají dostavníky, ... to vše pomocí karet.

Bang je hra, při které hráči velmi komunikují a užijí si spoustu legrace. Každá hra vypadá jinak – ve hře jsou jiné postavy, jiné rozdělení rolí a jiné rozsazení rolí a postav. To vše má vliv na délku hry, strategii, vítěze, poražené i zábavu.

Bang má jedinou mouchu – mrtvý hráč ze hry nic nemá a často dlouho čeká, než hra skončí. Čím více hráčů, tím déle je mrtvola mimo hru. Naštěstí jedna hra vám nikdy nestačí. Pokud se do Bangu zamílujete, můžete si zakoupit dvojí rozšíření – Highnoon a Dodge City (Dohromady se prodává jako Město duchů), které přináší další postavy, nové druhy karet, a mimo jiné pro mrtvé hráče možnost vrátit se do hry. Existují však ještě jiná oficiální i neoficiální rozšíření, která naleznete na www.bang.cz. ■

Rok vydání: 2002

Cena: do 300 Kč.

Ocenění: Nominována na Hru roku v ČR 2004;
Dlouhodobě mezi 5 nejlépe hodnocenými hrami
v TOP 100 her na www.hrajeme.cz

Ve dnech 28.12.2006 až 1.1.2007 se v Čeruilově uskutečnila pod záštitou královéhradeckého SOMu Silver Párty. Při přípravě této akce jsme se pokusili nabídnout mládežníkům alternativu, jak společně strávit poslední dny starého roku a přitom nebýt odkázáni na televizní pořady. Tento záměr byl také podpořen faktem, že v našem seniorátě je mnoho sborů, kde mají mladého človíčka, ale už ne mládež. A nespletli jsme se. :-) Sjelo či sešlo se nás asi patnáct a zůstali jsme minimálně na jednu hodinu a maximálně na pět dní.

Program jsme vyplnili čtením z knihy Hsela mladých svišťů, zpíváním ze Svítáku, prací s Biblí, prohlížením fotek, účastí na nedělní bohoslužbě, procházkami po okolí, stavěním sněhuláka (napadly 2 cm sněhu), hraním Prší, louskáním vtipů o blondýnkách, opravováním motorových vozítek farářů a farníků, posloucháním

hudby, odstrojením vánočního stromečku, povídáním a diskutováním. Poslední večer proběhl v naprosté pohodě podpořeně pochutinami všeho druhu. :-)) Na oslavu konce starého a příchodu nového roku jsme podle místní tradice rozdělali velký Silvestrovský oheň, v jehož záři i okolní ohňostroje jaksi pohasly, a připíjeli jsme s přáním všeho nej dětskými bublinkami. Hlava nás z toho rozhodně nebolela. Pak jsme se vydali na příjemnou novoroční procházku, vesele debatovali a v ne úplně časných ranních hodinách usínali. Když jsme se probudili a nastal čas loučení, tak se nikomu nechtělo opustit partu, takovou druhou rodinu, a vše se protáhlo až do odpoledne. Což berme jako důkaz, že se Silver Párty vydařila. Mně nezbyvá, než všem účastníkům poděkovat za milé chvíle a těšit se na další párty, ať už to bude Silver nadruhou nebo Golden. ■

Rost'a Valvoda (23) studuje na FF UK v Praze angličtinu a ruštinu a aktivně se zajímá nejen o to, jak to funguje na jeho škole (byl předsedou Studentské rady a členem Akademického senátu), ale i o to, jak fungují některé nedemokratické režimy zejména na východ od nás.

Odkud jsi se vlastně vrátil?

Ze své druhé návštěvy Běloruska, kde jsem se teď týden zabýval „diverzní činností“. Byl jsem v Minsku, hlavním městě, které je po válce hodně vybombardované a zbylo tam jen pár historických budov v centru (a i ty většinou museli postavit celé znovu), pak taky ve Vitebsku a ještě ve dvou menších městech.

Jak ses tam dostal?

Jel jsem tam jako externí spolupracovník o.p.s. Člověk v tísní coby tlumočnick - koordinátor skupiny mladých českých politiků. V Bělorusku se totiž chystají komunální volby, a tak jsme tam jeli trochu podpořit opozici a podělit se o zkušenosti z pořádání volební kampaně. Ve skupině byl mladý český poslanec za Stranu zelených, Ondřej Liška, ředitel Hnutí duha a zastupitel za Zelené v Brně Petr Machálek, a ještě dva kluci, kteří pro Zelené dělali kampaň. Problém byl ale v tom, že sice mají zkušenost s vedením kampaně v omezených podmínkách (Zelení měli výrazně méně peněz než velké strany), ale s podmínkami běloruské opozice to přece jenom není srovnatelné.

Jak vypadá běloruská volební kampaň?

Běloruská politická strana smí v rámci kampaně rozšířit tiskové materiály max. v hodnotě 100\$, za což samozřejmě nic nepořídíte. Všude kolem vás jsou přitom billboardy s radostnými dělníky a vojáky a u toho jsou nápisy „za stabilitu“, „za vzkvétající Bělorusko“ apod. Tahle „neosobní“ kampaň má

zajímavý efekt: vytváří dojem, že kdokoli se staví do opozice proti současnému režimu, nestaví se do opozice proti Lukašenkovi, ale proti stabilitě, Bělorusku atd.

Snažili jsme se tedy spíš poslánět kontakty na lidi, kteří by se v budoucnu mohli účastnit nějakých společných česko-běloruských projektů (český neziskový sektor i vládní politika se začíná na Bělorusku čím dál víc zaměřovat).

Není to nebezpečné?

Nebezpečné to nějak zásadně není. Přece jenom jsem občan EU, takže by se mi nic vážného stát asi nemohlo. Na druhou stranu jsem se trochu bál, když jsem provázel přes hranice CD, která vydalo Běloruské centrum při ČVĚ a na kterých jsou informace o období české transformace, o revizi zákonů po změně režimu atp. Ale bál jsem se spíš proto, že by pak klukům neměl kdo tlumočit. Navíc by to znamenalo komplikace při získávání víz do Běloruska v budoucnu. A já se tam chci ještě podívat. Nicméně CD jsme nakonec bez povšimnutí provezli a na místě určení rozdali.

Nezdálo se, že by nás tajní nějak moc sledovali. Jen jednou, když jsme diskutovali s ekology a mladými politiky v klubovně jedné z politických stran, v místnosti najednou zhaslo světlo. Ve zbytku baráku se pořád svítilo, i na chodbě před tou místností. Prý se jim to nestalo poprvé. Nevím, jestli to souviselo s naší návštěvou, tipoval bych, že to byl jen další z příkladů dlouhodobého deptání opozice ze strany státní moci a jen náhodou to zažila i česká návštěva.

Proč to děláš?

Můj zájem o Bělorusko a vůbec ostatní porobené národy bývalého SSSR plyne z mé studijní stáže v Rusku. Měl jsem šanci sledovat zmanipulované běloruské prezident-

ské volby skrze zmanipulovaná ruská média a příšerně mě štválo, jak se může takhle lhát. Taky jsem viděl zblízka, jak živé stále jsou ruské velmocenské ambice a že stále velké většině obyvatel Ruska nedochází, že a proč byl sovětský režim zlý. A kombinace velmocenských ambic spolu s nezreflektovanou minulostí – z toho jde docela strach.

Zažil jsi už něco podobného Bělorusku předtím?

Z Ruska jsem si přivezl zkušenost s pohrdáním právy jednotlivce na všech možných úrovních, takže mě ty různé kontroly a buzerace od chlápků v uniformě nebo i bez ní už tolik nepřekvapily. Jednou nám v restauraci v Minsku chtěl člen ochranky zakázat, abychom se tam vyfotili. My se začali hádat a on nakonec ustoupil. Je ale pravda, že kdyby měl právo nás legitimovat, asi by se tak snadno nedal...

Zaryl se ti nějaký okamžik toho týdne obzvlášť hluboko do paměti?

Tak třeba když jsme si povídali s jednou moc hodnou postarší Židovkou, kterou jsme ve Vitebsku náhodou potkali. Mluvili jsme ze začátku o různých věcech, mimo jiné také o zimě, o tom, že sníh pořád nepřichází apod. A vtom ona povídá, že prý už bylo -26 C. Ptám se nevěřícně: „-26 C?! Tady v Bělorusku?!“ A ona na to: „Ne tady. Na Urale.“ A já si v duchu pomyslel, zda ta paní má taky nějakou představu o tom, jaké je právě počasí třeba v Polsku, a došlo mi, jak absurdně jsou ti lidé státní mocí směřování svým rozhledem po světě kamsi na Východ. A jak těžko se tohle bude měnit.

Je možné z pozice obyčejného studenta nějak podryvat režimy podobné tomu běloruskému?

Chce to se o tyto věci prostě zajímat. Dělá to docela hodně zvlášť v současnosti, kdy zpravodajské servery měří zájem čtenářů o téma počtem návštěv dané stránky. Jen to, že člověk čte v zahraniční rubrice o po-

dobných režimech může napomoci tomu, že se o dané téma novináři budou i nadále zajímat. A potom je naděje, že si ho všimnou i politici a zkusí s tím něco dělat na politické úrovni. Ta je důležitá, i když se někomu možná může zdát vzdálená. Nedávno jsme se třeba zaradovali, že už za rok budeme v Schengenu, tzn. cestování po Evropě bez hranic. Pro Čechy je to super. Pro Bělorusy už ale ne zas tak moc – hranice Schengenu se posune až na hranice Polska a Litvy a tím se pro Bělorusy výrazně zdraží víza, ta schengenská totiž stojí 60 eur. Cestování za rodinami, které mají v Litvě nebo v Polsku, by se tak téměř znemožnilo. Proto je třeba u Evropské komise vyjednat pro Bělorusy slevu. A to jinak než politicky nepůjde. Jinak se čas od času pořádají různé akce: např. Člověk v tísni na konci roku 2006 dělal „PF do vězení“, kdy se rozesílala novoroční přání vězňům do Barmy, Běloruska a na Kubu. Kromě morální podpory vězňů mají prý i reálný dopad: dozorcí si na ně pak tolik netroufají. Kamarádi se zase třeba snaží na univerzitě prosadit, aby se udělovala stipendia pro běloruské studenty. Možností, jak podryvat, dnes máme hodně. Stačí se zajímat a nebát se občas vyzkoušet, co vlastně jako jednotlivec zmůže. ■

„Publicistika? Už i to se někde učí, to honění se za senzácema a psaní těch strašnejch blábolů?“ zeptá se nepřilíšeně informovaný člověk, možná tajně odebírající nejmenovaný, velmi rychlý, bulvární plátek.

„Ale... Nač ten despekt?“ odpověděla by nejspíš Eliška Svobodová. Studium publicistiky nemusí být a ani není příprava pro lovce senzací.

Můžeš nám představit svojí školu?

Studuju Vyšší odbornou školu publicistiky (www.vosp.cz). Je to škola, která spadá pod pražský arcibiskupství a sídlí v Opatovické ulici (kousek od ETF v bývalém Vilímkově nakladatelství). Studium je tříletý, ve druhém ročníku se studenti rozdělují do čtyř specializací: kulturní publicistika, sociálně-politická publicistika, televizní publicistika a publicita a spolupráce s veřejností. Já jsem si zvolila specializaci televizní, protože tam donedávna učil v srpnu zesnulý pan Jan Špáta. Bohužel jsem ho jako pedagoga nezažila...

Co to, že jsi skončila nebo začala právě tady?

Dá se říct, že pro mě v první chvíli byla VOŠP spíš taková znouzectnost - nedostala jsem se na kulturologii a pátrala jsem po jinejch alternativách. Na tuhle školu byly vypsány přijímacíky v září, a tak jsem se tam přihlásila. V prvních měsících mi dělalo problém někde říkat, že studuju publicistiku - hodně lidí to má spojený s věcmá, který jsou i mě protivný - honit se za senzácema, skandálníma odhaleníma... Ale smyslem VOŠP je právě vychovávat novináře a dokumentaristy, který budou přistupovat k věcem objektivně a nikdy se nevydaj do Bleskového světa.

Když se nechceš po studiích vydat do Bleskového světa, tak kam jímá teda?

Uvidíme ;o) . Zatím se rozkoukávám v oborech, který mě zajímají. Výhodou VOŠP je, že hlavní důraz je kladen na praxi. Navíc tam působí hodně pedagogů, který nejen, že něco naučí, ale zároveň člověka inspiřují a motivují. Asi bych teď nebyla v rádiu Akropolis nebýt pana Karla Navrátila, který nás učí Rozhlasovou tvorbu a na jehož slova „rozhlas je vášeň“ si často vzpomenu. Další věc jsou tiskoviny, který se u nás vydávají - jednak měsíčník Úhel pohledu, který je občas k máni v některé z vyhlášených kaváren v okolí naší a vaší školy (ke stažení tady: <http://www.vosp.cz/uhel.pohledu/>), a potom Almanach poezie, který vychází pod vedením pana Václava Vokolka a prezentuje básnickou tvorbu studentů. Je toho hodně, co se dá u nás za ty tři roky stihnout :-).

Tak Ty pracuješ v rádiu Akropolis? A máš svůj vlastní pořad?

Akropolis je studentský internetový rádio, který se původně jmenovalo Radio Strahov. Nabízí praxi studentům VOŠP a dalších podobně zaměřených škol. Svůj pořad mám. Jmenuje se „Kulturní BarBar“ a dělám v něm rozhovory s lidmi z kultury - kapely, dramaturgové festivalů, moji kamarádi :o) ... Jinak já rádio moc neposlouchám. Ale tohle je dobrá cesta jak se rozmluvit, přemotrému a hlavně poznávat zajímavý lidi. Jako byly třeba Sestry Steinovy, na který dodnes ráda vzpomínám.

Zatím sice nemáš jasno, co dělat po škole, ale není třeba tohle právě to právě? A co to, že jsi v rádiu, když ten tvůj obor má v názvu něco... s televizemá? :o)

Láká mě toho spousta. Musím se opakovat a říct: Uvidíme... A proč rozhlas, když studuju TV specializaci (tahle zkratka mi vždycky evokuje tělocvik a občas se vyděsím, na co jsem se to dala :o)) - tenhle studijní program zahrnuje i rozhlasovou publi-

cistiku. Ale většina lidí se věnuje filmům. Ty se potom promítají na školním festivalu Všemi směry, který probíhá na jaře. Probíhají tam také autorská čtení, vysílá školní rádio (loni jsme nechali na chodbách rozeznít Patti Smith - to bylo super! :o))...

Jaké máte předměty a jak přímo studium vypadá? Říkala jsi, že je zaměřeno na praxi, což taky vyplývá z „KulturníhoBarBara“ v Radiu Akropolis...

Všechny tři ročníky mají jeden den v týdnu věnovaný tvůrčím dílnám, které si studenti vybírají - audiovizuální, rozhlasová, fotografická, typografická, dějiny umění, zpravodajství, hudební kritika,... To je pro mě nejzajímavější část týdne. V rámci dílen se navíc můžeme poznávat mezi ročníky. Z předmětů, které jsou společné všem specializacím - čeština (así nejnáročnější článek studia...), religionistika (přednášel u nás Pavel Filipi), filozofie (trochu uvolněnější - odpolední posezení nad Vita Caroli v Rybce), úvod do ekonomie, sociologie... A potom ty předměty, které máme jen u nás

na TV: Základy dramaturgie, Filmový a televizní obraz.

A co „studentský život“? Předpokládám, že celou dobu nesedíte v učebnách nebo netvoříte na dílnách pod dohledem vyučujících...

Máme u nás takovej improvizovanéj školní klub - čajovnu. Dřív se v něm konaly projekce, koncerty, autorský čtení, ale v poslední době to trochu stagnovalo. Akorát stolní fotbal, kterej je sice sympatickejš, ale taky se okouká... A tak se snažíme obnovit aspoň zlomek toho, co se tam dřív dělo. Občas si tam zajamujem, někdo vystaví svoje fotky, hráli jsme tam loutkové divadlo, byla tam beseda s biskupem Malým, na festivalu tam vysílalo školní rádio (již zmiňovaná Patti)... Rádi bychom, kdyby se mohlo vysílat i jindy než jednou do roka na festivalu. Navíc by si studenti rozhlasový dílny mohli zkusit moderovat v „domáckým“ prostředí.

Díky za rozhovor! ■

INTELEKTUÁLNÍ CENTRUM, KDE LIŠKY DÁVAJÍ DOBROU NOC

CESTOPIS

Tomáš Groll

Na kraji lesa hodinu cesty severně od Frankfurtu v pohoří Taunus se nachází komplex budov Evangelické akademie Arnoldshain. Pod pojmem komplex budov se skrývá budova s kanceláři akademie, budova s konferenčním sálem pro 120 lidí, společenskými místnostmi, kaplí, jídelnou, kuchyní a ubytovací kapacitou pro 200 lidí a několik budov pro personál a potřebnou techniku pro celoroční provoz celého komplexu. Zde jsem strávil 3 měsíce na podzim 2006.

Je to Evangelická akademie, ale k našemu pojetí EA má hodně daleko. Není to VOŠ se sociálně-právním zaměřením, ani SŠ. Jejím úkolem není vzdělávat mládež, ale dospělé. Evangelické akademie začaly vznikat v Německu po 2. světové válce jako první místa svobodného dialogu po třinácti letech národního socialismu a sehrály tak důležitou úlohu při budování demokratického Německa. Úkolem akademií bylo a stále zůstává vzdělávat dospělé k demokratickým hodnotám, toleranci, svobodným diskusím a respektování jiného smýšlení. Především však nabízejí možnost setkání lidí s rozdílnými názory. Snad jen zde se mohou setkat potomci esesáků s potomky obětí holocaustu. V prvních poválečných letech neměly akademie v této činnosti konkurenci. Akademie se staly vedle diakonie dalším nástrojem, kterým církve slouží společnosti.

Do Německa jsem se vydal za zkušenostmi, chtěl jsem si zlepšit jazyk a nějakým smysluplným způsobem zalepit pár měsíců čekání na termín bakalářské zkoušky. Původně jsem měl pomáhat s přípravou konferencí a následně se jich i účastnit. Ve skutečnosti jsem toho na práci moc neměl. Byl jsem k dispozici a když bylo třeba, vypomohl jsem buď aparátu akademie, nebo správcům konferenčních objektů. A tak jsem se věnoval hlavně konferencím. Zúčastnil jsem se asi 10

konferencí a vyslechl si okolo 50 přednášek. Témata konferencí byla opravdu různorodná: Trojiční učení v judaismu a v křesťanství, Počítačové hry – fascinace a iritace, Vývoj řeči, Církevní stavby 50. let, Mediální dimenze blízkovýchodního konfliktu a další. Setkal jsem se s tématy, která v ČR nejsou skoro vůbec artikulována – vztah různých náboženství a církví, vypořádávání se s „černou“ minulostí národa, integrace imigrantů do společnosti. Účastníky konferencí byly většinou vysoce vzdělané a otitulované osobnosti – faráři, žurnalisté, politici, univerzitní profesori a docenti, podnikatelé, učitelé a já. Mohl jsem se setkat s imámem a rabínem z New Yorku, palestinskými novináři nebo praneteří Himmlera. Byl jsem také svědkem uvedení nového překladu bible na trh. Vznikal na půdě akademie – Die Bibel in gerechter Sprache. Chvíli jsem si lámal hlavu, co je to ta „spravedlivá řeč“, ale když jsem bibli otevřel a četl v epistolách místo oslovení „bratří“ oslovení „bratři a sestry“ nebo jedním slovem „Geschwister“, bylo mi to jasné. Jen nechápu, proč někdy překladatelé v jedné větě odkazují na Boha zájmenem „on“ i „ona“.

Prostředí akademie bylo nádherné. Přímo z okna svého pokoje jsem měl výhled na

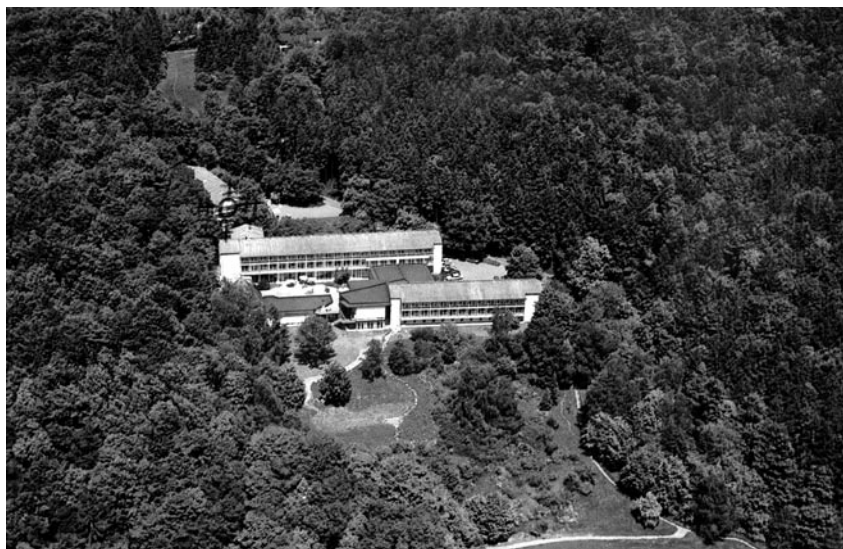
nejvyšší horu pohoří Taunus Gross Feldberg s rozhlednou a z ostatních stran jsem byl obklopen lesy. Taunus je nevysoké pohoří severně od Frankfurtu, jehož úbočí protínají proslulé Limes Romanus. Dnes je toto pohoří oázou klidu pro obyvatele Big Ebbles (Frankfurt je považován za „německý New York - Big Apple“). Stačí si vyjet pár kilometrů za město a jste v oblasti vzdušných lázní a turistických tras. Sem utíkají frankfurtští zbohatlíci před ruchem velkoměsta a zde si církev postavila svou akademii.

Kolem celého areálu a vlastně i v něm bylo plno stromů. Při obědě jsem mohl sledovat, jak se po terase prohánějí veverka a večer mě při čištění zubů pozorovalo několik párů sovích očí. Když jsem se místo do místní kaple rozhodl jít v neděli do kostela, znamenalo to vyjít z lesa, jít do údolí a pak zase šplhat po stráni kolem pasoucích se oveček a přes kopeček a pokud jsem šel jinou cestou zpátky, narazil jsem zase na stádo koní, kteří jako by utekly Nohavicovi z písničky. Byl jsem skutečně uprostřed přírody a přesto v nesmírně intelektuálním prostředí. A cítil jsem se trochu jako v klášteře. Odříznutý od světa. Kdybych před první adventní nedělí nenavštívil vánočně vyzdobený Frankfurt, poznal bych příchod Vánoc až z nedělních bohoslužeb.

S klidem akademie ostře kontrastuje Frankfurt – nejmultikulturnější město Německa.

Od středověku byl Frankfurt bohatým městem s významnou obchodní tradicí, kterou nepřerušily ani bomby 2. světové války. Domy frankfurtských kupců byly zničeny a na jejich místě vyrostly skleněné mrakodrapy národních koncernů (této části města se říká Mainhattan). Frankfurt je také sídlem Evropské centrální banky a mnoha dalších bank (další přezdívka - Bankfurt) a každoročně se zde koná největší knižní veletrh na světě (náš stánek nás důstojně reprezentoval). Už ve středověku ležel Frankfurt na křižovatce důležitých obchodních cest a nyní je ve Frankfurtu jedno z největších letišť v Evropě. Nevěřili byste, jak zajímavě dokáže velké množství letadel pokreslit modrou oblohu bílými čarami.

Pomáhal jsem na akademii, účastnil se konferencí, trochu se procházel po horách a okolních městech a hlavně pozoroval Němce v jejich přirozeném prostředí. Chtěl jsem si udělat jinou zkušenost s tímto národem, než kterou mám z pražských hospod či Kobry 11. Po třech měsících pozorování mohu konstatovat, že pověstná německá přesnost, důkladnost a pracovitost je už minulostí. Většina programů začínala minimálně s patnácti minutovým zpožděním (za to mohlo asi to polo-církevní prostředí ...) a při práci mně mí spolupracovníci radili, jak se nejlépe flákat. Za rozbourání předsudků člověk ale musí být vždy vděčný. ■

Písničkářku, vokalistku a skladatelku Lisu Ekdahl jsem si poprvé poslechla a oblíbila jako citlivou interpretku písní kytaristy Salvatora Poea. Toho si v roce 1999 stihla vzít a zároveň s ním natočit svou nejznámější desku. Teď se ale zdá, že si svým posledním hudebním počinem umínila předchozímu osvědčenému spojení rytmů bossanova jazzu do středního proudu, rocku a folku. Rodačka z Mariefredu, malého městečka u Stockholmu, a absolventka Tälje Musikgymnázia o něm říká, že je jasnější a nadějnější, než co dosud napsala. Přesto tvrdí, že Pärlor av glas jsou v mnohém podobné poslednímu albu Olyckssystem. Nemají ale společného jen producenta a stejnou partu muzikantů. Červenou nití spojující jedenáct švédsky zpívaných písní desky do náhrdelníku „skleněných perel“ a páteří celého alba je to, čemu se ošklivě říká pohodové chytlavé kytarovky. Přesto si nezaslouží, aby nad nimi hudební fajnšmekr ohrnul nos, a zdá se mi, že Lisin soud nad vlastní nahrávkou je přesný. Je pravda, že vplutí do popových vod se obešlo bez komplikovanějších rytmických vyhrávek a ozdůbek, na které se možná leckteří těšili. Hudební doprovod sice není rafinovaný až na půdu, ale vydal se na cestu k jednoduchosti. Hlavním lákadlem a osidlem přichystaným na posluchačské uši tak zůstává Lisin hlas a výraz - čistý, jasný, prostý. Při jeho poslouchání máte pocit, jako byste se v časném jarním ránu brouzdali orosenou loukou a měli před sebou dlouhý den v přírodě jen pro sebe. Zkrátka, Lisa Ekdahl svůj náhrdelník skleněných perel a krásných melodií navlékla velmi chytře.

Ekdahl Lisa:
Pärlor av glas.
BMC. 2006.

UTAJENÝ (CACHE)

Olcha Ferjenčíková

FILM

Evropský film roku 2005, dobře utajený za odpudivým obalem DVD kazety a špatnými promítacími časy, by po úspěchu v Cannes bylo škoda neobjevit i v Čechách. Kombinace thrillerového napětí a vzhledu do jedné nečekaně černé duše bere dech divákům všude po světě (ač se snímek dotýká i specificky francouzské problematiky přistěhovalců z Alžírsku).

Rodina úspěšného televizního moderátora Georgese a redaktorky Anne začne dostávat videokazety - nejprve jen se záběry svého domu. Dlouhé čelní pohledy, občas nějaký chodec, chybějící motiv. Kazet přibývá a začínají být čím dál tím osobnější - tajemný odesílatel musí o Georgesovi vědět opravdu hodně. Mnohem víc, než si o sobě chce přiznat on sám.

Netrpělivost, kterou v někom mohou zpočátku vzbuzovat chvíle, kdy se zdánlivě nic neděje, se během 117 minut trvání filmu proměnila ve svíravé napětí. Nejsme zvyklí čekat a nejsme zvyklí se dívat do minulosti - a právě k tomu ten čas „navíc“ vybízí. Ve stejném čase, v němž si Georgesova manželka uvědomuje, vedle koho vlastně již léta žije, se i my můžeme obrátit k tomu, co jsme chtěli zapomenout. Ne každý je tak zarputilý v odmítání pravdy o sobě, všichni ale asi trochu doufáme, že si neneseme úplně všechno. Že jsou věci, za něž „prostě nemůžeme“, „byly už dávno“ a „nikdo o nich neví“.

Režisér Michael Haneke natočil film bez hudby a bez přehrší rozmanitých scén, zato se skvělymi herci a se sdělením, které přetrvá i po uvolnění napjatých nervů. Dívejte se na něj alespoň ve dvou, abyste si o něm pak měli s kým povídat.

Utajený.
Režie Michael Hanneke. Fr./Rak./Něm./It., 2004.

„Paní farářová“ – žena faráře – stojí po boku svého manžela a má zvláštní postavení jakési „první dámy sboru“. Ačkoli se k ní vází různá očekávání a předpoklady, její role jako taková přesně definovaná není. Jasnější roli zastávají farářky, jichž je šest z jedenácti zpovídaných žen. Paní farářová jako člověk v pozadí událostí, v jehož životě je ale přítom v popředí práce s lidmi. Cestu k nim sice hledá jinak než farář, ale neméně intenzivně. V knize autorek Věry Lukášové a Hany Schillerové (obě rovněž paní farářové) najdete rozhovory se ženami, které určitou dobu prožily na evangelických farách (případně jinde v církvi). Zachycuje život zejména v době totalitního režimu, který náboženství ani církvím ani osobní víře nepřál. Ale dotýká se i 2. světové války, jež byla pro duchovenské povolání též velmi těžká. A přechází po náhled k současnosti plné nabývání svobody s o to většší odpovědností. Poutavé je to široké spektrum, po němž se vydává, byť o své víře tyto ženy mnoho nemluví. Vyprávějí spíš o životě na faře, o sborech, o lidech, s nimiž se setkaly. Ty příběhy nám přiblíží situace, o nichž se jinde těžko dovíme. Škoda jen, že celé knize chybí chronologická nebo aspoň logická uspořádání (není jasný klíč, podle něhož byly jednotlivé rozhovory řazeny). Počáteční stránka u každého rozhovoru je sice doplněna fotografiemi dotazovaných, ale zabírají jen půl strany, zbytek je prázdný. Na konci knihy sice jsou životopisné údaje, ale např. akademický titul je uveden pouze u Mileny Šimsově, což je málo. Rozhovory vznikly v průběhu let 2000-2006 a předmluvu řadící knihu do nového proudu tzv. orální historie napsala socioložka Jiřina Šiklová.

Do budoucna se tak nabízí např. Děti z fary...

Lukášová
Věra,
Schillerová
Hana : Ženy
z fary. Kalich.
2006.

SMS RECENZE

Prezit svou vlastní popravu, znovu otevřít postovní urad v Ankh-Morphorku a jeste vic umi Vlahos Von Rosret v „Zaslane poste“ od T.Pra-chetta.Neprekona-telne!!

Svet podle Pro-ta. Do psych.le-cebny se dostane pacient s jasnou diagnozou: tvrdi, ze pochazi z plane-ty K-PAX. je mozne, ze je podivny paci-ent skutecne mimo-zemstan?

Dum u jezera: dobry film, Sandre B. to tam fakt sek-ne a i Keanu R. cel-kem ujde. Akorat ten happy-end je mozna az moc happy :o)

Verite na karmu? Ze delat dobre veci se vyplati a spat-ne se nam vymsti? Earl rozhodne jo a rozhodl se napra-vit svuj nepovede-ny zivot... I kdyz na karmu neverite, serial „My name is Earl“ si uzijete, je vtipny i poucny:o)

Film Rudovous od Akira Kurosawy: dlouhy, ale tak pu-sobivy, ze si te delky ani nevsi-mne-te. Nemocnice v ja-ponsku 19. stol., lekar, ktery leci i zadarmo. Opravdu stoji zato.

Milion dol-lar baby je dra-ma o boxu a zene, prohrach a ceste na vrchol, o zivo-te a smrti. Donuti vas zamyslet se nad vecmi, na ktere jste dosud meli jasný nazor.

Vaše SMS recenze na filmy, knihy, muziku a jiné můžete zasílat na tel. číslo 724321575

ZTRÁTY A NÁLEZY

ANEBO KDE JE NAŠE MÍSTO

Pavel Prejda

Půvabný příběh. Josef s Marií na zpáteční cestě z Jeruzaléma zapomenou na svého synka. Jen si to představte: Celý den si ho nevšimli. Nezajímalo je, kde je. Ani s kým je. Kde se toulá a co dělá. V tomhle nám svatá Maria, matka Boží, není tím nejlepším příkladem. Spíše je zralá na to, aby ji doma v Nazaretě navštívila sociálka. Matka, která celý den neví, kde má dítě, vzbuzuje podezření. A že si myslela, že je s příbuznými? Nebo u přátel? To známe. A potom ho ještě tři dny hledali, než ho našli. Chudák dítě. Na tu ženskou - a na celou tu rodinu - bychom si měli dávat pozor...

Anebo ten příběh můžeme číst jinak. Dvanáctý rok je magický věk. Člověk píše bás-

ničky, prvně se zamilovává a také objevuje svět a své místo v něm. Uvolňuje se od svých rodičů a jde si pomalu svou vlastní cestou. Neptá se jich na názor. Na to, zda mu něco dovolí nebo zakáží. Má svou hlavu, myslí po svém. Jde si, kam chce. A oni, "staří", se mohou rozkrájet, ale nic na tom nezmění. On se jim bude stále více vzdalovat a ztrácet a oni ho stále obtížněji budou hledat a nacházet. I kdyby se třeba až do Jeruzaléma vraceli.

A také je dvanáctý rok věkem, kdy člověk přemýšlí o svém domově. Kde je skutečně doma? A kdo jsou ti jeho opravdu nejbližší? Dvanáctiletý Ježíš své místo našel. A co my? ■

OBRÁZY
ZE ŽIVOTA
JEŽÍŠE

ĎÁBLOVY OBRÁZKY V KOSTELE

Mikuláš Vymětal

„Karty jsou ďáblová modlitební knížka,“ vyjádřil se jednou Martin Luther. A tak, když jsem před lety zahlédl pozvánku na karetní turnaj evangelické mládeže z pražského Spořilova „Vítězný ÚNO“, pocítil jsem rozpaky – vždyť už to jméno připomínalo výročí puče, které dlouhá desetiletí strašilo v kalendáři svou ďábelskou rudou památného dne totality. Teprve letošní první únorovou sobotu jsem se rozhodl prostředí turnaje obhlédnout – a když jsem čtyřicet minut po avizovaném začátku opatrně obcházel sborový dům Milíče z Kroměříže v Donovalské ulici a nahlížel okny, nabídl se mi výjev připomínající scénu ze saloonu Divokého západu – karty pevně sevřené v ruce, vášně ze hry a maximální koncentrace v očích hráčů u dvou plně obsazených stolů, takže se dalo jen čekat, kdy někdo odkopne stůl a obviní spoluhráče z falešné hry. Ovšem poté, co jsem proklouzl dovnitř, jsem postřehl mnohé rozdíly mezi westernovým a evangelickým pojetím karetní hry – namísto barového pultu s lihovinami čaj, buchty a chlebičky,

v očích hráčů místo zarputilé vášně a touhy po mamonu přátelská radost ze hry a „proklaté nízko u pasu“ visely místo nabitých koltů Smith & Wesson vypnuté mobily. Na stole chyběly hromádky peněz a ve vzduchu se nevznášela oblaka cigaretového dýmu prorážena hraním šíleného pianisty, čemuž jsem byl jen a jen rád. Zatímco se karetní turnaj chýlil k finále, procházel jsem se a obdivoval interiér i exteriér nového kostela spořilovského sboru. Ale to už se za bouřlivého potlesku vyhašovala vítězka letošního turnaje (UNO hrála podruhé v životě!) a hráči po přestávce zasedali k deskovým hrám, jimž se věnovala druhá část odpoledne. To jsem se již osmělen zapojil a s třemi spoluhráči jsme ve hře Trans-Europe budovali evropskou železniční síť. Hodinu nato jsem již bloudil stmívajícím se sídlištním labyrintem směrem k metru, chudší o jednu iluzi – ďáblová modlitební knížka se s kartami UNO skutečně ztotožnit nedá. Vždyť radost ze hry může přispívat k celkové radosti ze života, nad kterou se ďábel jen a jen vzteká! ■

ZPRÁVA

BYLO

Radiožurnál přinesl 9. února informaci o tom, že maďarské archivy musejí (na základě rozhodnutí soudu v Budapešti) zveřejňovat informace o komunistické minulosti duchovních. Ti jsou totiž, stejně jako politici, veřejní činitelé a lidé proto mají právo o jejich spolupráci s minulým režimem vědět.

BUDE

3. 3. bude na Křižánkách (na Vysočině) slavit 20. narozeniny skupina Jericho za účasti Původního Bureše a Strašidelného elektrik bandu. Akce se koná v hospodě Za řekou.

2. - 4. 3. 2007 se v Hradišti koná „zimní akce“ chrudimského seniorátu. Na programu: sněhové radovánky, zpívání (naučíme se nové písně), cestopis z Ameriky. Bližší info na <http://chrudimska-mladez.evangnet.cz> nebo na tel: 776743668. Přijďte se podívat!

Vzdělávací a kulturní centrum Židovského muzea, Maiselova 15, Praha 1 vás zve ve středu 7. 3. od 18 hod. na pořad Setkání nad Biblií. Kniha Exodus, kapitola 1 - Když byl ještě Izrael v Egyptě. Teolog Mikuláš Vymětal moderuje cyklus rozprav o biblických textech - jak je čtou Židé a jak křesťané, v čem se jejich pohledy shodují a v čem se liší. Diskutují: vrchní zemský a pražský rabín Karol Efraim Sidon a evangelický teolog Martin Prudký. Ve spolupráci se Společností křesťanů a Židů. Vstupné 20,- Kč.

Víno z krabice

Jakub Ferjenčík

Víno z krabice chutná mi nejlíp
Tuzemák, zelená a slivovice pálená

Vypiju tě do dna, zadržím dech
Čarodějko ve skle, mozek mi nech
Nech moje zdraví na pokoji být
A já ti slibuju, že tě budu pít

Pít jako všichni ve všech zemích
Mě jsi však chlaste docela namích
Vzal jsi mi radost, ženu a děti
Hrdlem tě budu lít až do smrti!!!

Víno z krabice chutná mi nejlíp
Tuzemák, zelená a slivovice pálená

pozn. red.: text měl vyjít jako literární ilustrace v prvním čísle s tématem alkohol.

A3 Chrudimský seniorát

Hradiště

stáří: 1783/1835
počet farářů: 13/11
kapacita: 120
délka: 22
manuály varhan: 1

A4 Chrudimský seniorát

Horní Čermná

stáří: 1782/1838
počet farářů: 20/13
kapacita: 450
délka: 22
manuály varhan: 2

10. března se bude od 9:30 v Brně II, Lidická 79, konat celocírkevní poradá zástupců mládeže ze seniorátů. Od 15:00 se bude konat na tomtéž místě valná schůze občanského sdružení SEM v České republice.

11. března v 17 hodin bude ve sboru ČCE v Praze v Nuslích (Žateckých 11) benefiční koncert vokálního souboru GESHEM, na kterém zazní černošské spirituály. Výtěžek z dobrovolného vstupného bude věnován Dennímu psychologickému sanatoriu ONDŘEJOV.
Více na <http://www.geshem.cz>

Pašeráckou stezkou

Zážitkový víkend pro mládež od 14-30 let se koná od 2.- 4. března 2007 v Bartošovicích v Orl. horách. Sraz v pátek ve 21:15 h v Bartošovicích v O.h. na faře.

V sobotu spíme na Vesmíru v Jedlové.

Odjezd v neděli po obědě z Deštného .

S sebou běžky, spacák, přezůvky.

Cena: 300,-Kč

Náplní je pohyb v přírodě, hry, soutěže, zábava, povídání o životě a jeho smyslu. Přihlášky: mladez@chemin-neuf.cz, informace Luboš Tylš 739 289 977

Další setkání VŠelické (mládeže vysokoškolského věku pobývající v Praze) bude 5. 3. v 19:00 ve sboru Žižkov II, téma „Čím jsme prošli“ – přednášet budou Sváta Karásek a Peter Morée. Těšit se můžete taky na zpívání, hry a kreativní práci a na známé?. Jste srdečně zváni!

V příštím čísle:

Téma: A se mnou přijde ZÁKON

Pařby bez PC : Puerto Rico

Ekooko : Nákupy a skládky

Recenze : Čeština nespisovná, tím krásnější

BRATRSTVO

Bratrstvo, evangelický časopis pro mládež.

Vydává Synodní rada Českobratrské církve evangelické. Redakční kruh řídí Filip Keller.

Grafická úprava Štěpán Bartošek, technická redakce Jitka Čechová

Adresa redakce a administrace: Jungmannova 9, 111 21 Praha 1,

e-mail: bratrstvo@evangnet.cz, tel: 224999273

Stránky na internetu: <http://bratrstvo.evangelnet.cz>

Celoroční předplatné 180,- Kč, jednotlivé číslo 18,- Kč. Vychází 10x ročně.

Tiskne Sprint servis, Praha 6. Přidělené registrační číslo MK ČR 5092.